

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ҚАЗІРГІ ӘЛЕУМЕТТІК МӘДЕНИ ЖӘНЕ ГЕОСАЯСИ
НАҚТЫЛЫҚТАҒЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАР – ТӘРБИЕНІҢ
ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ»

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ

II КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

«ЦЕННОСТИ КАК КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ
В СОВРЕМЕННЫХ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ
И ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ»

МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

II КНИГА

Қостанай қ., 2025 ж.
г. Қостанай, 2025 г.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Қуанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлығасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Скударева Галина Николаевна**, педагогика ғылымдарының докторы, доцент, Ресейлік Мәскеу облысындағы Мемлекеттік жоғары білім беру ұйымы «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректоры, педагогика кафедрасының меңгерушісі, Ресей; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар - тәрбиенің тұжырымдамалық негізі:
Қ 22 Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: II Кітап, 27 ақпандағы 2025 жылдың – Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2025 . – 1611 б. = Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях: Материалы международной научно-практической конференции: II книга, 27 февраля 2025 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2025. – 1611 с.

ISBN 978-601-356-498-2

Жинақта Алтынсарин оқуларының «Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар – тәрбиенің тұжырымдамалық негізі» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары жарияланған. Бұл Қазақстандық білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары туралы зерттеулер, еліміздің ұлттық біртұтас тәрбие бағдарламаны жүзеге асыру жолдары, жас ұрпақты тәрбиелеуде халықаралық және отандық тәрбие мәселелері ескеру жолдары, мектеп пен отбасының қоғамдық тәрбие күштерін біріктіру туралы пікірлері, зерттеу ұсынылымдары туралы мақалалар жинақталған.

Жинақта білім беруде ұлттық тәлім-тәрбие құндылықтарын еңгізудің өзекті мәселелері, озат тәжірибелер, біртұтас тәрбиенің бағыт-бағдарымен тенденцияларын айқындалып, сондай-ақ қолжетімділікпен инклюзивтілікті қамтамасыз ету, барлық деңгейлердегі мазмұнның құндылық аспектісін өзектендіру, білім беру ұйымдарында ашықтық пен ынтымақтастық ахуалын құру, білім беруді дамыту мен психологиялық-педагогикалық қолдаудың инновациялық форматтарымен тиімді тәжірибелерін еңгізу, педагогикалық ғылым мен практиканы интеграциялау қарастырылған.

Конференция материалдары қазіргі білім беру контекстіндегі Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының өзектілігін, оқытудың гуманистік теориясының ғылыми негіздерін, қазіргі педагогикалық білім берудегі ғылым мен практиканың өзара байланысы мәселесін шешу жолдарын, интегративті жүйе ретіндегі кәсіпке дейінгі педагогикалық білім берудің маңыздылығын, цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, педагогтардың тәрбие мәселелерін өз қызметтерінде шешу жолдары айқындалған.

Бұл жинақтың материалдарын ғалымдар, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілер, педагог-психологтар, магистранттар мен студенттер пайдалана алады.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях», определяющие общие направления тенденции внедрения национальной программы «Біртұтас тәрбие», такие, как ценностные аспекты воспитания подрастающего поколения, анализ возможностей и лучших практик по внедрению единой программы воспитания, поддержка взаимодействия школ и семьи в воспитании ценностных ориентиров детей и молодежи, изучение путей создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в организациях образования.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отечественном образовании, педагогической готовности педагогов к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-498-2

9 786013 564982

УДК 37.02
ББК 74.00

ӘОЖ 159.922.7

АРТ–ТЕРАПИЯ – МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ ЭМОЦИЯЛЫҚ ӨРІСІН ДАМУ ТҰРАЛЫ РЕТІНДЕ

Молдахметова Гаухар Молдабековна
психолог, педагогикалық ғылымдар магистрі
«Эмпатия» психологиялық орталығы басшысы
Астана қ., Қазақстан

Кумекбаева Дина Жанабаевна
педагог–психолог
№28 «Ақбота» бөбекжай–балабақшасы
Қызылорда обл, Қазалы ауд., Әйтеке би к., Қазақстан

Аңдатпа

Мақала мектеп жасына дейінгі балалардың эмоциялық өрісін дамыту мәселесіне арналған. Мақалада арт–терапияның – сурет салу, ертегі, ойын, музыка арқылы балалардың эмоциялық өрісіне, қарым–қатынасына, денсаулығына, жалпы психикалық күйін жақсартуға маңызды ықпалы қарастырылған. Сонымен қатар, аталған тақырып бойынша зерттеуші ғалымдардың еңбектеріне ғылыми талдау жасалған.

Түйінді сөздер: арт–терапия, шығармашылық, бейнелеу өнері, эмоционалды сфера, мектеп жасына дейінгі балалар.

Аннотация

Статья посвящена проблеме развития эмоциональной сферы детей дошкольного возраста. В ней рассматривается влияние методов арт–терапии – рисования, сказки, игры, музыки на эмоциональное развитие, на общение, на здоровье и на психическое состояние. Вместе с тем, проведен научный анализ трудов ученых–исследователей по данной теме.

Ключевые слова: арт–терапия, дошкольный возраст, эмоциональная сфера, изобразительная деятельность.

Abstract

The article is devoted to the development of the emotional sphere of preschool children. It examines the influence of art therapy methods such as drawing, storytelling, play, and music on emotional development, communication, health, and mental well–being. Additionally, a scientific analysis of the works of researchers on this topic is presented.

Key words: Art–therapy, preschool age, emotional sphere, artistic activity.

Қазіргі таңда қарыштап дамып жатқан технология, түрлі бұқаралық ақпараттар құралдары, соның ішінде ғаламтор желілеріндегі (ТikТок, YouTube т.б.) агрессиялық, сипаттағы алуан түрлі ойындар, бейне–роликтер, алуан түрлі видео–қосымшалар, балаларда эмоциялық–мінез–құлықтық бұзылыстардың дамуына зиянды септігін тигізуде, санасын улауда. Бұл бұзылыстар балада тұрақсыз көңіл–күй (қызбалы немесе депрессивті), ашушаңдық, ызақорлық, күйгелектік немесе тым жарамсақтық тәрізді мінез–құлық ерекшеліктері, кейбір жағдайларда әлеуметтік қолайсыз күйлер – агрессия, қорқыныш, фобия т.б. түрінде көрінеді. Сондықтан, балаларда соңғы уақытта жиі кездесетін осындай эмоциялық бұзылыстарға дер кезінде диагностика жүргізіп, оларды түзету бала денсаулығы және оның келешек өмірі, отбасы мен біртұтас қоғам үшін аса маңызды.

Эмоция балада негізгі іс–әрекет түрлеріне деген түрткілердің, анағұрлым жоғары деңгейдегі танымдық, альтруистік, еңбек және т.б. түрткілерінің қалыптасуында маңызды рөл атқарады. Балалар сезімдері мен эмоциялары мектеп жасына дейінгі бүлдіршіндердің тұлғалық мәдениетінің негізін қалайды.

Бала сезімдерін қалыптастыру – психологиялық–педагогикалық мәселе. Әсіресе, ересек мектепке дейінгі жаста балалар қарым–қатынасында мейірімділікті, кішіпейілділікті дамытуға, бір–біріне көмек көрсету, қамқор болу, жаман қылықтарға қарсы тұру сияқты ізгі қасиеттерді қалыптастыруға баса мән берілу қажет.

Мектепке дейінгі кезеңде эмоциялық сфераны дамыту – баланың үлкендермен және құрбы–құрдастарымен қарым–қатынасы сипатына байланысты. Белгілі психолог және педагогтар Запорожец А.В., Кошелев А.Д., Симонов В.П., Флерина Е.А., Чумичева Р.М., Выготский Л.С. және т.б. пікірінше, бала нормалар мен талаптардың шын мәнін түсінуі, оларды эмоциялық тұрғыда бағалауы үшін үлкендер мен тәрбиешілердің түсіндірмелері мен нұсқаулары жеткіліксіз. Бұл түсіндірмелер баланың жеке практикалық тәжірибесінде, оның іс–әрекетінде, жүріс–тұрысында бекітілуі қажет [1; 2].

Қазіргі мектеп жасына дейінгі балалар күнделікті ана қамқорлығындағы қатынастан басқа өзіндік ерекшеліктері бар күрделі әлемге енеді. Баланың балабақшаға баруы, қоғамдық ережелер, нормалармен жүру міндеттері, коммуникативтік дағдыларды игеру эмоционалдық депривацияға итермелейді. Өз тілегі мен эмоциясын реттей және бақылай алмау салдарынан балаларда әртүрлі қиындықтар, тұйықталу, агрессия, ашушаңдық т.б. мінез–құлық пайда болады.

Балалар өз эмоцияларын түсініп, оларды қадағалауға қабілетті бола бермейді, бұл дегеніміз мінез–құлық ырықсыздығына әкеледі. Оның үстіне балаларда жоғары психикалық қызметтер, эмоциялық–тұлғалық өрісі: эмоциялық күйлер дифференциациясы, өзін–өзі басқару, реттеу, ым–ишара тәсілдері (бет бұлшықеттері қимылдарының мәнерлігі) және пантомимикалық тәсілдер (барлық дененің мәнерлі қимылдары, артикуляция, ұсақ моторика) жеткілікті дамымаған, мұның барлығы балалардың коммуникативті мүмкіндіктерін төмендетеді.

Аталған мәселелерді балабақшадағы жұмыс тәжірибемізде байқау – балалардың эмоциялық өрісін дамытудың, психикалық денсаулығын жақсартудың тиімді әдіс–тәсілдерін іздестіру туралы сауалдар тудырды. Бұл ізденісіміз мектепке дейінгі жастағы балалармен жұмыс жасауда үлкен нәтижелілігімен ерекшеленетін арт–терапия әдісін таңдауға мүмкіндік берді.

Арт–терапия – өнердің адамның эмоциялық және тұлғалық–мағыналық өрісіне, қатынастар жүйесіне күшті әсеріне негізделген психотерапияның мамандандырылған түрі. Арт–терапия вербалды түрде жеткізу қиын, терең проблемалық материалдың ашылуына және емделуіне көмектеседі. Арт–терапевтік техникалар эмоциялық қолдауға бағытталған.

Арт–терапия – әлеуметтік, психологиялық, педагогикалық жұмыстарда көркемдік шығармашылық сабақтары арқылы адам психикасын үйлесімді дамыту құралы әрі өнер, шығармашылық арқылы психологиялық ықпал ету ретінде қарастырылады. Өнер – білім беру жүйесінде көптеген жылдар бойы балаларды эстетикалық дамыту және қалыптастыру құралы ретінде қарастырылып келді. Қазіргі уақытта өнерді тұлғаны дамыту және қалыптастыру факторы ғана емес, сонымен қатар бұзылыстардың алдын алу және түзетудің, балалар денсаулығын сақтаудың, бала психикасын қоршаған ортаның агрессивті ықпалдарынан қорғаудың тиімді құралы ретінде қарастыру қажеттігі туындайды.

Зерттеуші ғалымдар мектепке жасына дейінгі балалардың эмоциялық өрісінің дамуына табиғат, өнер, музыка, көркемдік әдебиет, бейнелеу іс–әрекеті сияқты факторлардың тиімді ықпал ететіндігін анықтаған. Мәселен, оқыту үрдісінің мазмұнын бейнелеу шығармашылығымен жаңарту мүмкіндігін қарастыруда педагогикалық арт–терапия феномені зерттелген, оның теориялық негіздері Л.А. Аметова, Е.Л. Зеленина, Л.Д. Лебедева еңбектерінде тұжырымдалған. Бейнелеу іс–әрекетінің

мектеп жасына дейінгі балалармен жұмыс жасауда психотерапиялық түзету құралы бола алатындығы Казакова Т.Г., Сакулина Н.П., Таджибаева Л.М., Копытин А.И. т.б. еңбектерінде қарастырылған. Шығармашылықтың тұлғаның эмоциялық, адамгершілік өрісінің дамуына психотерапевтік әсерін А.И. Аржанова., И.П. Воропаева., В.Г. Нечаева, Р.В. Овчарова терең зерделеген. Дж. Аллан., М. Бурно., Л.Д. Лебедева., В.Ловенфельд., Е.Г. Макарова еңбектерінде арт–терапия әдістері баланың жеке басын ізгілікпен қолдауға, олардың өзін–өзі тану қабілеттерін дамытуға мол мүмкіндік береді.

Арт–терапия – сурет салу, ойын, ертегі, музыка арқылы ішкі дүние қолайсыздығынан, өткір эмоциядан шығуға, өз сезімдерін, толғаныстарын түсінуге көмектеседі. Бейнелеу өнері баланың әртүрлі күйлерді, сезімдерді тікелей сезініп, түйсінуіне мол мүмкіндік береді.

Мектеп жасына дейінгі балалардың ең сүйікті әрекеттері сурет салу, мүсіндеу, жапсыру кезінде заттар мен құбылыстар туралы түсінігі қалыптасып, көркемдеп бейнелеуге және өзінің сол затқа қатынасын жаңа оймен бере білуге дағдыланады. Мектепке дейінгі кезеңдегі шығармашылық қабілеттің дамуы мектеп жасына дейінгі балаларда бейнелеу өнерінде пішін және бояуды сәйкестендірудің басқа жолын іздеуі.

Көркемдік шығармашылық әрекет баланы көңілсіз жағдайдан шығарып, жүйкеге түскен салмақты түсіріп, эмоционалды көңіл–күй туғызады. Сондықтан балабақшада баланың басты әрекеті ретінде бейнелеу өнерін енгізген маңызды болып саналады. Бала сурет салу, қию және желімдеу арқылы, бірінші кезекте өзі үшін субъективті жаңа бұйымды алады. Бұл бала үшін аса маңызды. Балалар суретшілер тәрізді жасамаса да, мектепке дейінгі кезеңде бірнеше көркем бейнені жасай алады. Осының өзі оның жеке тұлға болып дамуында із қалдырып, нағыз шығармашылықтың тәжірибесін меңгеріп, оны болашақта пайдалана білетіндей болады.

Бейнелеу іс–әрекеті – қол жеткізген жетістіктеріне қуану, шабыттану, құрбы–құрдастарын қолдау, өз жұмысының нәтижелеріне қанағаттану немесе қанағаттанбау сияқты эмоциялық әсерленулердің қалыптасуына зор ықпалын тигізеді.

Арт–терапия мақсаты – баланы сурет салуға үйрету емес, сурет салдыру арқылы шектен тыс эмоцияларды (көбіне сөйлей алмайды) тудыратын проблемаларды жеңуге, шығармашылық энергияның шығуына көмектеседі. Бала болашақта эмоциялық күштенуді жеңілдететін, өзіне қолайлы әрі ұнамды тәсілді меңгереді.

Бейнелеу тәсілдері бала іс–әрекетін түрткілендіреді, оның зейінін бағыттап, тұрақтандырады, сондай–ақ бала айрықша тәжірибе алады. Бейнелеу іс–әрекетінде бала өзін еркін көрсете алады. Бала үшін бастысы нәтиже емес, сурет салу үрдісі маңызды. Сондықтан, арт–терапия балалармен жұмыс жасауда осындай нәтижелерімен тиімді әрі пайдалы.

Шығыс даналығы бойынша «сурет мың сөзбен жеткізе алмайтынды жеткізеді». В.С.Мухина және басқа да зерттеушілердің айтуынша сурет бала үшін өнер емес, сөйлеу болып табылады. Суреттің әрбір сызығының, әрбір түсінің өзіндік сипаты, өзіндік көңіл–күйі бар. Олардың көмегімен бала өзінің ішкі әлемінде болып жатқан барлық дүниені жеткізеді. Мұның барлығы арт–терапияның баланың эмоциялық өрісінің дамуымен тығыз байланысты екендігін дәлелдейді. Бала сурет сала отырып, қуанышқа, өзара түсіністікке, табыстарға толы ғажайып ертегі әлеміне түседі [3,4].

Психолог Эдит Крамердің айтуынша арт–терапия – бұл адамның шығармашылық потенциалын ашумен және өзінің ішкі әлемін танумен байланысты әдіс [5].

Копытин А.И. және Свистовская Е.Е пікірінше, «...көп жағдайда арт–терапияның психопрофилактикалық, әлеуметтендіруші және дамытушы бағыттылығы басым, сондықтан оны білім беру мекемелері іс–әрекетінде, реабилитациялық жобаларда және әлеуметтік жұмыста қолданудың маңызы зор» [6].

Мектеп жасына дейінгі балаларды эмоциялық дамытудың тиімді құралы ретінде көркемдік шығарма психологияда арт–терапия терминімен белгіленеді. Өнерді қолданудың тиімділігі сол, баланың сезімдеріне тәжірибе жүргізуге, сонымен қатар психологиялық көңіл–күйін арттыруға негізделген. Мұның объективтілігі Л.Д. Лебедева мен М.В. Киселеваның зерттеулерінде дәлелденеді. Ғалымдар өз зерттеулерінде арт–терапияның баланың жалпы психикалық күйінің жақсаруына ғана емес, сондай–ақ ұнамсыз эмоциялардан, жағымсыз сезімдерден арылуға зор ықпал ететіндігін көрсеткен [7; 8].

Қазіргі таңда шетелдік және отандық мамандардың арт–терапияны балалармен, соның ішінде мектепке дейінгі жастағы балалармен жұмыс жасауда қолдану тәжірибесі жетіп артылады. Алайда, біз отандық білім беру жүйесінде, мектепке дейінгі білім беру мекемелерінде арт–терапияны қолдану тәжірибесі туралы зерттеу нәтижелерінің, ғылыми жарияланымдардың жеткіліксіздігін байқадық.

Зерттеу тақырыбымыздың өзектілігі отандық мектепке дейінгі психология және педагогика теориясы мен практикасында мектеп жасына дейінгі балалардың эмоциялық–мінез–құлықтық даму мәселелері мен оны түзету әзірлемелерінің жеткіліксіздігімен, сонымен қатар соңғы уақытта қоршаған ортамен қарым–қатынасқа түсуді қиындататын, танымдық іс–әрекеттің қалыптасуына жағымсыз ықпалын тигізіп, болашақта мектеп бағдарламасын меңгеруге кедергі келтіретін эмоциялық–мінез–құлықтық бұзылыстары бар балалардың тым көбеюімен байланысты.

Елімізде мектепке дейінгі білім беру мекемелерінде арт–терапияны енгізу деңгейі жеткіліксіз болғандықтан, оның мүмкіндіктерін толыққанды жүзеге асыруға жағдай тудырмайды.

Мектепке дейінгі білім беру мекемелерінде педагогтар көбіне балалардың танымдық өрісін дамытуға баса назар аударады. Бұл жағдайда арт–терапияны қолдану – интеллектуалды дамудың артуына септігін тигізеді. Арт–терапия әдістері білім беру жүйесінде айрықша денсаулық сақтау потенциалы бар әдіс болып табылады. Сондықтан, мектеп жасына дейінгі балалардың эмоциялық өрісін дамытуға жағдай тудырып, тиімді психологиялық жұмыс жасау практикалық психологияның міндеті деп білеміз.

Әдебиеттер тізімі:

1. Молдахметова Г.М., Амангелді Ф. Мектеп жасына дейінгі балалардың эмоциялық өрісін арт–терапия жаттығулары арқылы дамыту //Жантану мәселелері 5/2016 (43). 23–27 б.
2. Урунтаева Г.А. Дошкольная психология: Учебное пособие – 5–е изд., – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 336 с.
3. Молдахметова Г.М. Арт–терапияны қолдануда бейнелер жасау техникалары мен тәсілдерін таңдау шарттары // Жантану мәселелері 2/2017 (46). 7–11 б.
4. Сидоренко М.Н. Возможности арт–терапии в развитии и коррекции эмоционально–поведенческой сферы детей дошкольного возраста // Интернет ресурс: <http://sibac.info/index.php>. Социальная сеть работников образования nsportal.ru
5. Эдит Крамер. Арт–терапия с детьми. – Издательство: «Генезис», 2013. – 320 с.
6. Копытин А.И., Свистовская Е.Е. Арт–терапия детей и подростков. – М.: «Когито–Центр», 2007. – 197 с.
7. Алиева С.А. Арт–терапия в коррекции эмоциональных проблем дошкольников. // Интернет–журнал «Талантливый педагог» № 4 (2013)
8. Лебедева Л.Д. Практика АРТ–терапии: подходы, диагностика, система знаний. – Санкт–Петербург; Москва: Речь, 2021. – 192 с.

**БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫНДА ҚАУІПСІЗ ЖӘНЕ ҚОЛДАУШЫ БІЛІМ БЕРУ ОРТАСЫН
ҚҰРУДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ**

**ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ СОЗДАНИЯ БЕЗОПАСНОЙ И
ПОДДЕРЖИВАЮЩЕЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЫ В ОРГАНИЗАЦИЯХ
ОБРАЗОВАНИЯ**

Абдиева Гульжан Курмангалиевна Идрисова Жамиля Жантасовна	Безопасная технология образовательной среды на уроках биологии и географии	313
Абдрахманов Арман Кабдешұлы	Использование социальных сетей в изучении английского языка	316
Абиева Айнура Сералеевна, Демисенова Шнар Сапаровна	Теоретические основы исследования проблемы психологической безопасности личности старшеклассников	321
Абильдинова Мадина Жетписбаевна	Биология пәнінен функционалдық сауаттылықты дамытуда жасанды интеллект мүмкіндіктерін 3d, ar&vr технологияларымен интеграциялау және сабақ процесіне бейімдеу методикасы	324
Абрамова Юлия Владимировна	Коррекция психофизиологической базы письменной речи младших школьников с дисграфией	328
Агеев Денис Николаевич	Актуальные методы формирования функциональной грамотности на уроках физики	334
Азаров Данил Станиславович, Демисенова Шнар Сапаровна	Психологические аспекты эмоционального выгорания у будущих педагогов: факторы и механизмы	338
Айтбаева Хурлиман Бердах қызы, Аймурзаева Лиза Гулмурзаевна	Химияны оқытудағы ақпараттық технологияның мүмкіндіктері	342
Айтмагамбетов Ермек Жылгелдэнович, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	Современные подходы к организации психолого–педагогического сопровождения профессионального самоопределения в колледже	346
Александров Спартак Геннадиевич, Бондаренко Артём Эдуардович	Система «умный дом» или как автоматизация помогает в спорте	350

5 СЕКЦИЯ

Алексеева Наталья Анатольевна	Факторы развития, модели, механизмы внедрения гибридного обучения в высшей школе	354
Алжанова Гульнур Мурзагалиевна	Краеведение как средство интеграции урочной и внеурочной деятельности	359
Алимбаева Айжан Азатовна, Назарова Нина Григорьевна	Криотерапия: инновационный метод раскрытия речевого потенциала	364
Alimov Farhod Sharabidinovich	Distance learning by using innovative technologies in teaching foreign language	368
Алимова Салтанат Женисовна	Оқу үдерісінде жобалап оқыту технологиясын қолдану жолдары	372
Алипбаева Гульжан Агыбаевна	Мүмкіндігі шектеулі студенттер үшін қауіпсіз білім беру ортасы: қақтығыстарды алдын алу және шешудегі технологиялардың рөлі	377
Альмуханова Айнур Каиржановна, Ибраева Рсалды Кабилмажитовна	Оқушылардың математикалық – функционалдық сауаттылығын қалыптастыру үшін психологиялық–педагогикалық шарттарын айқындау жолдары	380
Аман Мерей Өскенқызы	Қазақ тіліндегі шақ категориясының сипатталуы	383
Амиржанова Гульмира Хамияловна	Химия сабақтарында функционалдық сауаттылық тапсырмаларын орындау кезінде суреттер мен графикалық ақпаратты пайдаланудың маңызы	389
Амирова Евгения Леонидовна	Из опыта применения мнемотехник на уроках английского языка в начальной школе	393
Амирхамзина Бакыт Касенгалиевна	Білім беру сапасын жақсартудың негізгі шарттары	398
Аношкина Наталья Леонидовна, Родионов Данила Владимирович	Применение искусственного интеллекта для обеспечения безопасности школьников в учебном заведении	403
Assanova Assel Begezhanovna, Kinzhibaeva Aigul Serikpaevna	Application of gamification techniques to create a supportive learning environment in higher education English classes	407
Астраханцева Елена Викторовна, Нурпеисова Орынбасар Сагандыковна	Методика развития речи учащихся через речевые упражнения на уроках русского языка и литературы	411

5 СЕКЦИЯ

Атаева Акмарал Буркитовна	Білім беру ұйымдарында қауіпсіз және қолдау көрсететін білім беру ортасын құрудың инновациялық технологиялары	415
Аубакирова Толкын Утешовна	Балабақшада жаңа технологияларды қолдану әдістері	421
Аушамина Гульсара Ашимовна, Дуспаева Гульмира Джамбуловна	Актуальные компетенции обучения математике в общеобразовательной школе	424
Ахметбекова Зауре Далихатовна, Даумова Батима Бексултановна	Инновационные технологии в развитии этнической толерантности у студентов вуза	429
Ахметов Мейрамбек Борантаевич	Білім беру ұйымдарында қауіпсіз және қолдаушы білім беру ортасын құрудың инновациялық технологиялары	433
Ачинович Мария Сергеевна, Шилинг Галина Сергеевна	Методика использования игры на уроке математики	436
Әмірова Аружан Мақсатқызы	Визуалды әдістердің орта мектеп бағдарламасындағы маңызы	440
Баймухаметова Батила Тургинбаевна, Тансыкбаева Жамиля Тургинбаевна	Кейс–технологии на уроках химии как средство формирования метапредметных компетенций обучающихся	443
Байтерекова Нұрбану Илиясқызы	Білім берудегі жасанды интеллектіні қолдану ерекшеліктері	449
Байшева Айгерим Бакытжанқызы	География пәнін оқыту үдерісінде инновациялық технологиялардың өзекті аспектілері	453
Балабатыр Ольга Сергеевна	Инновационные технологии учителя–логопеда, для создания безопасной образовательной среды в школе	458
Балаубаева Асем Муратбековна	Цифрландырудың мектепке дейінгі білім беру саласындағы әсері: мүмкіндіктер мен қиындықтар	462
Балжанова Айгуль Магжановна	Особенности использования цифровых ресурсов в обучении английскому языку	465
Бапинова Диана Аббасовна, Чернякова Галина Сергеевна	Современные методы безопасной и поддерживающей образовательной среды в учебных заведениях	469

5 СЕКЦИЯ

Батвинкина Юлия Михайловна	Тестовые задания как форма промежуточного контроля на уроках художественного труда	473
Батура Людмила Владимировна, Дубогрей Наталья Григорьевна	Уроки с элементами проектной технологии: от идеи до реализации	476
Bezhdina Viktoriya Valerievna, Solovyova Natalya Anatolyevna	Ai tools for developing critical thinking at the lessons of english (a case of reading)	482
Безаубекова Алмагул Даненовна, Дускеева Камилла Бергентаевна	Қазақ тілі сабақтарында цифрлық ресурстарды түрлендіріп қолдану	487
Безлюдная Юлия Геннадиевна	Применение цифровых технологий и искусственного интеллекта в процессе обучения английскому языку школьников: эффективность методов	493
Беисова Дина Бериковна	Ключевые аспекты современного школьного образования: национальные инициативы по созданию безопасных школ	496
Бекбосынова Ардак Рамазановна	Математикалық сауаттылық: болашақтың кілті	500
Бекмагамбетова Сапаркуль Нурымовна	Бастауыш сынып оқушыларының функционалдық сауаттылығын дамыту арқылы МОДО-ға дайындық	506
Бекмухамбетова Жанылдық Каирбековна, Редикульцева Юлия Владимировна	Инновационные технологии в создании развивающей безопасной и поддерживающей образовательной среды в дошкольной организации	511
Белова Марина Александровна, Құсейін Манарбек Мұратбекұлы	Создание психологически комфортной и безопасной среды «Безопасная среда» в организациях образования	515
Bermukhambetova Assel Atymtayevna, Kurmangaliyev Arman Atymtayevich	Communicative features of the oral discourse of the tv interview	520
Бернгардт Нелля Александровна	Инновационные технологии создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в подготовительной к школе группе	525
Бертыш Наталья Анатольевна	Инновационные технологии создания безопасной и поддерживающей образовательной среды на уроках художественного труда	529

5 СЕКЦИЯ

Бижанова Гулайым Газизовна	Современные технологии: путь к качеству образования	534
Бисембаева Анара Ермековна, Кенжемуханова Асемгуль Болатовна	Развитие критического мышления младших школьников на основе использования искусственного интеллекта на уроках литературного чтения	540
Бисембаева Жанат Кумаровна	Мектепке дейінгі білім беру мекемесіндегі балалардың өмірін қамтамасыз ету шарты ретінде қауіпсіз және психологиялық жайлы білім беру ортасын құру	543
Блинова Надежда Сергеевна, Данильченко Галина Ивановна	Дидактические игры как инструмент создания благоприятной и положительной среды для интеллектуального развития в организациях начального образования	547
Бойчук Екатерина Валерьевна	Развитие системы кибербезопасности в образовательных учреждениях: важность, проблемы и решения на примере Казахстана	551
Бондарь Надежда Сергеевна	Использование «облачных» технологий и сред обучения по информатике	555
Борисенко Ксения Владимировна, Данильченко Галина Ивановна	Инновационные стратегии формирования математической грамотности у младших школьников	559
Брагинец Ирина Дамировна	Проектирование безопасной и комфортной среды общеобразовательной организации – это новый вектор образовательной среды	563
Будзевич Ольга Владимировна	Формирование ценностей через искусство: безопасная и поддерживающая образовательная среда на уроках художественного труда	567
Булко Ольга Николаевна, Калинова Татьяна Владимировна	Инновационные технологии безопасной и поддерживающей образовательной среды в современной системе образования	570
Бурмагина Лариса Александровна, Рахметова Айнаш Амангельдиновна	Интерактивные технологии как средство создания поддерживающей образовательной среды	574
Бушуева Ольга Ивановна	Методы и приёмы инклюзивного обучения в начальной школе	579

5 СЕКЦИЯ

Вайс Людмила Владимировна, Овчаренко Елена Владимировна	Современные технологии для обеспечения доступности образования в инклюзивной среде	584
Ватрас Наталья Алексеевна	Хакатоны и искусственный интеллект: путь к цифровой безопасности	588
Вафин Дамир Аюпович	Использование инновационных методов на уроках истории в современной школе	594
Вахабова Гузелия Ильясовна	Безопасность и правила дорожного движения при изучении профессиональных модулей квалификации «Машинист дорожных строительных машин»	597
Ващенко Елена Валерьевна, Смаглий Татьяна Ивановна	Развитие эмоциональной устойчивости личности как психолого–педагогическая проблема	604
Виноградова Нина Валентиновна	Потенциал виртуальных платформ для обучения аналитической геометрии	607
Войтышина Евгения Сергеевна	The Language of Science: как изучение химии на английском языке помогает преодолеть образовательные барьеры	613
Вуец Людмила Владимировна	Инструменты комфортной образовательной среды: инновационные технологии и дальнейшие перспективы их развития	616
Гаджиева Лариса Владимировна, Анисимова Яна Анатольевна	Интеграция ценностей воспитания в процесс обучения математике: формирование трудолюбия и справедливости через решение практико–ориентированных задач	622
Гайдт Наталья Павловна	Инновационные технологии создания безопасной и поддерживающей образовательной среды на уроках музыки в контексте программы «Біртұтас тәрбие»	626
Галиева Жансая Маратовна, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	Теоретические аспекты психологической адаптации школьников при переходе из начальных классов в среднее звено	630
Гарбуз Любовь Николаевна	Обучение и поддержка обучающегося с ООП (ЛУО) на уроках литературы в 6 классе в условиях инклюзии	634
Гладких Татьяна Анатольевна, Валяева Александра Александровна	Формирование патриотизма и приобщение к культурным ценностям казахского народа через интерактивные игры	638

5 СЕКЦИЯ

Гноевая Дарья Андреевна	Диагностика знаний и восприятия игровых методов в обучении иностранному языку учащихся среднего звена	641
Григорова Юлия Борисовна, Бурбаева Карина Нояновна	Развитие связной устной речи младших школьников с задержкой психического развития с помощью сказкотерапии	647
Грубенко Валентина Григорьевна	Использование нейропсихологических приёмов в коррекционной работе педагога–психолога с детьми с ООП	651
Гусева Марина Сергеевна	Танцевальная игра как универсальный метод интеграции подходов и практик танцевально–двигательной терапии в работе с детьми и подростками	655
Данилова Виктория Васильевна, Ибраева Ботагоз Наурзбаевна	Развитие устной и письменной речи как основа успешной социализации учащихся с интеллектуальными нарушениями	658
Данкенова Айгуль Хамзатовна, Алтыбаева Аюжан Бахытжановна	Қазақ тілі мен әдебиеті сабақтарында STEAM технологияларын тиімді қолдану: жаңа әдістер мен тәсілдер	661
Дементей Алина Геннадьевна, Байжанова Сауле Аскарбековна	Развитие творческого воображения и связной речи дошкольников посредством работы с мнемотаблицами	665
Джилкишиева Айгерим Бериковна	Инновациялық технологиялардың мектеп информатикасын оқытуға әсерін зерттеу	670
Джумабекова Жанслу Оралбековна	Использование карикатур на уроках истории, как инструмент развития медиаграмотности	673
Досанова Алия Турехановна	Игра как эффективный метод профилактики агрессии у младших школьников	679
Досова Гулжан Мырзалиновна, Аблайханова Алтынқыз Канатовна	Мектеп – дарындылықтың қайнар көзі	683
Дуспаев Азамат Уралович, Утюганова Зауреш Мухамедказиевна	Современный урок – как основа формирования функциональной грамотности учащихся через использование ИКТ	687
Елеусизова Айнаш Досымхановна	Искусственный интеллект как катализатор развития творческих способностей учащихся в процессе 3D–моделирования в рамках STEAM–образования	692

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

5 СЕКЦИЯ

Елеусизова Гульнара Досымхановна	Инновационные технологии в обеспечении безопасности и поддерживающей образовательной среды	695
Ермагамбетова Улдыкыз Тулегеновна	Білім беру ұйымдарында қауіпсіз және қолайлы білім беру ортасын құрудың инновациялық технологиялары	698
Ерманова Еркеназ Нуркешовна	Колледждердің білім беру процесінде инновациялық технологиялар арқылы кәсіби этика құндылықтарын дамыту	701
Есенжол Разия Алтынсарықызы, Жикеева Шайзара Ахмедьяновна	Инновационные подходы к формированию безопасной и поддерживающей среды в системе образования	707
Еслямова Динара Талгатовна	Бөбекжайда қауіпсіз және қолдаушы инновациялық технологиялар ортасын құру	710
Есмағанбетова Шынар Кауатаевна, Асембекова Айнура Камаладиновна	Бала дауысының мутация кезеңіндегі вокалдық тәрбие	714
Жабагенов Жаслан Муканович	Искусственный интеллект в современном образовательном пространстве: проблемы и перспективы	721
Жаксылыкова Айдана Мирамхановна	Инновационные технологии создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в организациях образования	726
Жақашова Гүлнұр Үсенқызы, Лесбекова Ақтолқын Лесбекқызы	Ғылыми веб қызметтерді әзірлеу технологиясы	731
Жапанова Айнура Болатовна	Практико–ориентированный подход к обучению химии как инструмент развития функциональной грамотности	736
Жармухамбетова Айнагуль Жаксубековна	Қазақ тілі мен әдебиеті сабақтарында жасанды интеллектті қолданудың тиімділігі	739
Жаулебаева Гульжан Ескендиоровна	Интеграция инновационных технологий в образовательный процесс: безопасность и поддержка учащихся	743
Жумасаева Бибигуль Сагандыковна	Инновациялық педагогиканың заманауи стратегиясы білім ғылым көркем еңбек жоба әдісі арқылы	749
Журумбаева Дамегул Аккозовна, Абенова Айгуль Жарлыкасыновна	Технологии поддержки самостоятельности и самореализации обучающихся 7–11 классов на уроках физики и химии	753

5 СЕКЦИЯ

Жусупбекова Галия Есламхановна, Жансугурова Жанар Базилхановна	Білім беру ұйымдарында қауіпсіздік пен қолдауды қамтамасыз ететін инновациялық технологиялар: заманауи шешімдер және болашақ мүмкіндіктер	759
Жутова Елена Михайловна, Буранова Асем Бисенбаевна	Возможности искусственного интеллекта для улучшения преподавания английского языка в колледже	762
Жүніс Дархан Жақсылықұлы	Новые горизонты: неформальное образование как дополнение к системе профессиональной подготовки	768
Жүнісов Әлишер Ғалымжанұлы, Еркебұлан Гүлнұр Тұратайқызы	Қазақстандық мектептерге автоматтандырылған ЖИ–жүйелерді енгізу қажеттіліктері мен мүмкіндіктерін талдау	772
Закатайло Леонид Владимирович, Смаглий Татьяна Ивановна	Феномен клипового мышления в психолого–педагогической литературе	777
Заремба Ирина Андреевна, Ярош Наталья Анатольевна	Использование основных инновационных технологий для создания безопасной и поддерживающей образовательной среды для начального образования	783
Зейнекина Роза Молдағалиевна	Қауіпсіз және қолайлы білім беру ортасын құрудың инновациялық тәсілдері: заманауи білім беру ұйымдарына арналған стратегиялар мен технологиялар	787
Зенченко Яна Игоревна, Данильченко Галина Ивановна	Интерактивная платформа Interacty как инструмент повышения знаний учащихся	791
Ибраева Анар Кусаиновна, Жүсіпова Гүлназ Қуандыққызы	Қазақ поэзиясының даму арналары және мағжан символизмі	796
Ибраева Асель Тулимисовна, Жусупова Айгүль Кинжибаевна	Жалпы білім беру ұйымында қауіпсіз және қолдаушы білім беру ортасын құрудың инновациялық технологиялары	800
Игисенова Умыт Сандыбековна, Есетова Алтыншаш Карабаевна	Қорқытудың алдын алу және оқушылардың психологиялық жағдайларын бақылау үшін цифрлық шешімдер	803
Иксанова Марина Владимировна, Сейтова Аманслу Дусенбековна	Интеграция нейроупражнений в образовательный процесс для поддержки детей с особыми образовательными потребностями: инновационные подходы и методы	807

5 СЕКЦИЯ

Имбергенова Альбина Сериковна, Байжанова Сауле Аскарбековна	Интерактивные методы как способ развития критического мышления младших школьников на уроках математики	813
Искакова Назгуль Кажимовна, Меделхан Сәния Алішерқызы	Ағылшын тілі сабақтарында инновациялық технологияларды пайдалану	816
Ишманова Майра Жумағалиевна Сулейменова Айсұлу Бағитжановна	Білім беру ұйымдарында оқушылардың физикалық және психологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің негізгі аспектілері	820
Кабденова Салтанат Калижановна, Шамганова Жансая Мерекеқызы	Түрлі мәтіндегі ақпараттарды талдау арқылы креативті жазылым дағдысын дамыту	824
Кадиршинова Назым Танаткановна	Ағылшын тілі сабағында медиаресурстарды қолдануда оқушылардың сыни ойлауына әсерін зерттеу	829
Кадырменова Алина Байсултановна, Бергер Марина Сергеевна	Эффективное использование stem–технологий в преподавании химии и биологии	834
Казбекова Аида Маратовна, Смаглий Татьяна Ивановна	Проблема гендерных различий учебной мотивации в психолого–педагогической литературе	841
Калабаева Алия Жарбуловна	Виртуальные экскурсии как инновационный инструмент расширения культурного кругозора в образовательной среде: перспективы и роль в современном образовании	847
Калдыбаев Жасулан Жусипұғли, Абдиркенова Ақбидаш Капановна	Мектеп оқушыларының бейіндік оқыту жағдайында кәсіби бағыт–бағдарын қалыптастырудың психологиялық шарттары	851
Калжанова Алмагуль Умурзаковна	Использование компьютерных технологий при обучении детей с особыми образовательными потребностями	855
Калиев Кабдрахман Ануарбекович, Абилов Амирхан Тастанович	Актуальные вопросы спортивно–ориентированного физического воспитания на основе борьбы дзюдов общеобразовательных школах	858
Калиева Гульнур Аскарловна	Современные образовательные технологии и методики преподавания английского языка	863
Калимжанова Роза Лаиковна, Хлюпка Юлия Викторовна	Система практико–ориентированных методов обучения в подготовке будущих педагогов: критерии отбора, классификация и алгоритм выбора	867

5 СЕКЦИЯ

Калимова Анжелика Кусмановна	Модернизация обучающей среды, как элемента социальной защиты и поддержки эмоционального развития особого ребенка	874
Калинина Мария Евгеньевна Вишневский Владимир Анатольевич	Роль профориентационных экскурсий в системе профориентации	879
Каншаева Алена Юрьевна	Развитие пространственного мышления младшего школьника на уроках моделирования, как составляющее формирования функциональной грамотности	883
Карабаева Гулнора Шарафитдиновна	Инновационные технологии обучения финансовой грамотности в эпоху цифровизации	890
Карий Ирина Ивановна, Камаева Елена Борисовна	Важность создания безопасной образовательной среды в дошкольном учреждении	894
Карпова Карина Владимировна, Калимжанова Роза Лаиковна	Психолого–педагогические условия преодоления стресса у студентов на начальном этапе обучения	899
Каткенов Кусаин Амангельдинович	Технология формирования цифровой устойчивости подростков в условиях колледжа	905
Кашарина Наталья Валерьевна	Интеграция цифровых платформ в логопедическое образование и их роль в индивидуализации учебного процесса	911
Кебиспаева Айгуль Савкомбаевна	Инновационные решения для повышения безопасности и поддержки учеников в организации образования	916
Кенжебаева Сауле Жамберкеновна, Безлер Марина Владимировна	Инновационные технологии создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в начальных классах	920
Кирьянова Анастасия Сергеевна	Проектная деятельность на уроках литературного чтения как условие развития творческих способностей у младших школьников	924
Кисикова Кролай Утельбаевна, Аубакирова Шолпан Руслановна	Значимость рабочих тетрадей для детей с особыми образовательными потребностями	928
Кичигина Полина Ивановна	Профориентация детей через gigachat: использование нейросетевого ассистента для профессионального развития	932

5 СЕКЦИЯ

Киябаева Салтанат Сансызбаевна	Жоғары оқу орындарында медиабілім беруде шынайы ақпаратты ажырату жолдары	935
Клем Яна Сергеевна	Психологическое благополучие студентов в условиях информационной перезагрузки как научная проблема	940
Кобзева Наталья Васильевна, Ефремова Ксения Константиновна	Инновационные технологии создания безопасной образовательной среды в дошкольной организации	946
Коваль Римма Гафутдиновна, Жусупбекова Айна Женсыковна	Влияние физических упражнений на эмоциональное состояние и уровень стресса студентов колледжа	950
Кожатаева Надежда Викторовна, Токкабулова Фариза Еrsaиновна	Инновационное обучение как условие индивидуально–личностного развития обучающихся	955
Козлова Милана Андреевна, Григорова Юлия Борисовна	Дидактическая игра как средство формирования сенсорных эталонов у детей с ООП	990
Койшибаева Гульмира Шегебаевна, Ким Елена Вячаславовна	Жаңа ұрпаққа арналған жаңа технологиялар: мектепке дейінгі ұйымның цифрлық білім беру ортасы	964
Колесникова Ирина Евгеньевна	Использование квест–технологии как инструмента, повышающего мотивационную потребность к обучению учащихся начальной школы	968
Колмагорова Марина Михайловна	Применение искусственного интеллекта в образовательном процессе начальной школы: перспективы и возможности	972
Конвисаров Алексей Олегович, Акушкарлова Асем Бауыржановна	Игровые методики на уроках английского языка как средство повышения коммуникативной компетенции учащихся	976
Konovalova Vera Viktorovna	Group work in English language classes as a means of developing students' communicative competence	980
Конуспаев Амир Серикович, Калиев Самат Каратаевич	Актуальность соответствия профессиональной компетенции учителя физической культуры современным требованиям к качеству образования	983
Косенко Валентина Александровна	Инновационные технологии для безопасного и комфортного обучения в начальной школе	987
Космодемьянская Светлана Сергеевна	Фестиваль химии как элемент применения инновационных технологий профессиональной подготовки учителя	990

5 СЕКЦИЯ

Коянбаева Кулшат Ныгыметовна	Ақпараттық технологиялардың заманауи түрі: жасанды интеллект тапсырмаларын қазақ тілі мен әдебиет сабақтарында қолдану	994
Кравченко Дарья Андреевна, Ли Елена Дмитриевна	Осуществление индивидуального подхода на уроке как средство реализации потенциальных возможностей ученика	1000
Кривопапенко Елена Николаевна, Акимжанова Замзагуль Нуркановна	Применение цифровой образовательной среды школы на уроках художественного труда	1004
Куандык Нургуль Мадениетқызы, Сламбек Дария Сламбекқызы	Қазақ тілі мен әдебиеті сабақтарында қауіпсіз және қолдаушы білім беру ортасын қалыптастырудағы инновациялық технологиялардың рөлі	1010
Кудабаева Бахыт Балгабаевна	Активные методы обучения на уроках математики в начальной школе	1015
Кудрявцева Татьяна Викторовна, Цвентух Ольга Валериевна	Организационные модели и технологии создания инклюзивной образовательной среды в дошкольной организации	1021
Кузнецова Марина Романовна	Формирование функциональной грамотности на уроках чтения в младших классах с применением возможностей искусственного интеллекта	1026
Кулжабаева Гүлсезім Ажигалиқызы, Асылбекова Марзия Пазыловна	Жасанды интеллект негізінде болашақ педагог–психологтердің цифрлық сауаттылығын дамыту	1031
Кушнир Ольга Александровна, Широкова Елена Петровна	Образовательные инновационные технологии в детском саду	1035
Кылышбекова Нурсауле Уканбаевна	Прозалық шығармаларды оқыту арқылы оқушылардың икемді дағдыларын қалыптастыруда виртуалды турларды қолданудың әдістемелік қадамдары	1039
Қаби Айнұр Русланқызы	Мектепке дейінгі ұйымдар үшін интерактивті оқыту ойындарын пайдалану	1044
Қаби Қаламқас, Сұлтанбекова Жадыра Хамитбековна	Бастауыш мектептегі жаратылыстану сабағында геймификация әдісі танымдық қызығушылықты дамыту құралы ретінде	1047
Қабылтай Ақерке Кенжебекқызы, Жаппарбергенова Эльмира Бегимбаевна	Жасанды интеллектінің STEM біліміндегі рөлі	1053

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

5 СЕКЦИЯ

Қайрбекова Гүлжазира Мейрамханқызы, Абдиркенова Ақбидаш Капановна	Жасанды интеллект арқылы білім беру ұйымдарында қауіпсіз және қолдаушы білім беру ортасын құру	1057
Құдайберген Шолпан Сырлыбайқызы,	Медиамәдениет: мұғалімнің кәсіби дамуында маңызды фактор	1061
Лазарчук Оксана Петровна, Иванько Любовь Васильевна	Интеграция цифровых ресурсов в процесс воспитания ценностей у детей младшего школьного возраста	1065
Ластовская Наталья Петровна	Использование арт–технологий для создания творческой образовательной среды на уроках русского языка и литературы	1070
Лисогурская Оксана Михайловна	Инновационные подходы к созданию безопасной и поддерживающей образовательной среды	1075
Литвинцев Дмитрий Павлович	Образовательная система в эпоху перемен: адаптация, инновации и безопасность	1079
Ловягина Татьяна Владимировна	Практико–ориентированный подход – действие на результат	1084
Лукьянчук Марина Александровна	Использование синема–технологий в преподавании истории и внеурочной деятельности (на примере художественного и документального кино)	1089
Лясота Светлана Вачеславовна, Пазылова Лилия Маратовна	Современные технологии в логопедической практике образовательных учреждений	1093
Мазуренко Ирина Васильевна	Кейс–технологии как основа для создания безопасного образовательного пространства	1097
Макарова Ольга Николаевна, Бойко Галина Эдуардовна	Использование информационных ресурсов для изучения основ моделирования	1102
Мамонтова Елена Юрьевна	Применение и преимущества инновационных технологий на уроках физической культуры	1105
Манкаев Денислам Мурзабиевич, Манкаева Марина Ивановна	Дистанционное обучение, как инновационная технология создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в организациях образования	1109

5 СЕКЦИЯ

Манузина Елена Борисовна	Управление проектированием психологически безопасной комфортной образовательной среды школы как ресурс управления педагогическим коллективом	1113
Матнязев Кайрат Сагандыкович, Хусаинов Жаслан Ертаргинович	Геймификация в преподавании истории и географии, как инструмент создания поддерживающей образовательной среды	1117
Мейрамбекова Альбина Бахтыбекқызы	Ақш пен Ресей Федерациясының біліміне жасанды интеллект енгізу	1122
Мелихова Любовь Борисовна	Инновационные технологии: создание безопасной и поддерживающей образовательной среды в организациях образования	1126
Мендыгалиева Нурсая Адыльбековна	Развитие цифровой грамотности в начальных классах: шаг к будущему	1130
Михайличенко Инна Александровна, Заречнева Олеся Игоревна	Безопасная образовательная среда: роль инноваций	1133
Молдабаева Сауле Абаевна	Использование информационно–коммуникационных технологий и искусственного интеллекта на занятиях по истории как условия развития познавательной деятельности	1138
Молдабеков Айбек Базаралыұлы	Қазақ тілі сабақтарында инновациялық технологияларды қолдану және оның ерекшеліктері	1141
Молдажанова Гүльнара Жаксылыковна	Методы моделирования информационно–телекоммуникационной сети для дистанционного обучения	1145
Молдахметова Гаухар Молдабековна, Абилова Венера Абуовна	Педагог–психологтың жеткіншектермен жұмыста метафоралық ассоциативті карталарды қолдану тәжірибесі	1151
Молдахметова Гаухар Молдабековна, Кумекбаева Дина	АРТ–терапия – мектеп жасына дейінгі балалардың эмоциялық өрісін дамыту құралы ретінде	1157
Молдахметова Гаухар Молдабековна, Толенова Гулмира Жанысбаевна	Педагог–психологтың девиантты жеткіншектермен жұмысында метафоралық ассоциативті карталар құралын қолдану тиімділігі	1161
Мукашев Қайрат Сагиевич	Білім беру процесіндегі жаңа технологияның рөлі: қиындықтар мен мүмкіндіктер	1167

5 СЕКЦИЯ

Мусабекова Зауре Ескермесовна, Каримбаева Эльнура	Математика және информатика саласындағы екілік санау жүйе элементтерінің пәнаралық байланысының ерекшелігі	1172
Мусилимов Билибай, Мусабекова Зауре Ескермесовна	Нақты тақырып бойынша сапалы білім алуға мүмкіндік беретін бір технология туралы	1176
Muslimova Zhanna Merkemelyevna	Using TikTok Trends in English Language Teaching	1179
Мустафина Гульжан Миасовна, Есетова Алтыншаш Карабаевна	Білім беру ұйымдарында қауіпсіз және қолдаушы білім беру ортасын құрудың инновациялық технологиялары	1182
Мұсабай Нұрайым Нуржанқызы	Білім беру ұйымдарында кибербуллингтің алдын алу	1185
Назарбекова Гульсана Амандыковна	Изучение английского языка через искусственный интеллект: новые горизонты обучения	1191
Ниетбаева Надира Ашировна, Қылышбекова Гүлдана Абибуллақызы	Инклюзивті білім беруде оқытуды қалыптастырудағы геймификацияның рөлі	1196
Нупирова Арайлым Маратовна, Шүкірхан Сандұғаш Тұрысбекқызы	Білім беру квесттері – оқушылардың шығармашылық белсенділігін дамыту құралы	1200
Нургалиева Нарзангуль Каиржановна	Научно–методическое сопровождение педагогов: ключ к эффективной научно–исследовательской деятельности в колледже	1206
Нуркебаева Раушан Сайлаубековна	Применение биометрических технологий для повышения уровня безопасности информационных систем в школьных учреждениях: этические, правовые и технологические аспекты	1211
Нурова Асемгуль Кожихановна, Байгаскина Жадра Конжебековна	Аутизм спектрі бұзылған балаларда балама байланыс жүйесі PECS көмегімен сөйлеуді дамыту	1216
Нурсейтова Алия Касымжановна	Семантическое поле в обучении студентов университета пониманию научного текста	1219
Nyshanova Saltanat Tynybekovna, Abay Kasiet Nurbolkyzy	Implementing critical thinking in teaching foreign languages	1223
Омарова Айша Тулегеновна, Нурсултанова Айтгуль Амангельдықызы	Мобильные приложения как средство поддержки образовательной среды на уроках английского языка	1229

5 СЕКЦИЯ

Оспанов Манат Габдракипович	Как визуализация данных влияет на развитие навыков у учащихся для преобразования информационных объектов?	1232
Полищук Лаура Есдаулетовна	Правовое регулирование и организационные меры обеспечения безопасности образовательной среды	1239
Похуляк Ирина Валерьевна, Кашуба Ольга Васильевна	Создание образовательного развивающего пространства с использованием инновационных технологий, формирование национального сознания, воспитание музыкальной культуры через использование музыкально–дидактических игр на государственном языке	1242
Почтаева Жанат Узакбековна, Абдикулова Шуақ Мәжитқызы	Мектеп – тәрбие берудің негізгі құралы	1248
Пушкарская Ксения Васильевна	Методы и приемы формирования функциональной грамотности на уроках биологии	1251
Рахимова Махлиё	Использование цифровых технологий для развития навыков аудирования английского языка у школьников с ограниченными возможностями	1255
Рән Шынар Әлібекқызы	Жасанды интеллект мүмкіндіктері және оның білім саласында қолданылуы	1260
Резуненко Полина Геннадьевна	Инновации в образовательных технологиях и проблемы их интеграции в учебный процесс	1264
Рысжан Мәлика Орымбекқызы	Использование и внедрение искусственного интеллекта на уроках биологии	1268
Рыскулова Алия Маратовна	Возможности применения различных приемов на уроках математики	1273
Рышманова Салтанат Ахметовна	Предметно–развивающая среда – как условие реализации модели развития дошкольного воспитания и обучения	1277
Сабанова Кира Васильевна	Цифровое благополучие учащихся: исследование влияния образовательных технологий на психоэмоциональное состояние школьников на уроках информатики	1281
Садвокасова Анар Болатовна, Сергазина Гульжан Адамбековна	Stem–образование –система развития технологических инноваций в жизни	1287

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

5 СЕКЦИЯ

Сакаева Елена Константиновна, Жиентаева Гульзада Бауыржановна	Инновационные методы преподавания английского языка в школьной системе Казахстана	1291
Самарь Ирина Владимировна, Николаенко Елена Ивановна	Разработка и применение мультимедийных технологий в работе с детьми с особыми образовательными потребностями. Из опыта работы	1295
Самко Ольга Вячеславовна, Моцовкина Елена Владимировна	Развитие социального интеллекта младших школьников: опыт специалистов	1299
Сандыбекова Жансая Нурлановна	Әдебиеттік оқу сабақтарында коллаборативті оқыту оқушылардың өзін-өзі дамыту факторы ретінде	1304
Сапар Айсұлу Әлиханқызы, Урузбаева Гаухар Тлеубердыевна	Технологии создания безопасной и поддерживающей среды активного долголетия в Казахстане	1308
Сапарова Жаналыс Абдрамановна	Мектеп жасына дейінгі балалардың шығармашылық қабілеттері мен эмоциялық өрісінің дамуына арт-терапия әдістерінің ықпалы	1313
Сарбасова Айнажан Мырзагалиевна, Рамазанова Айгуль Доскеновна	Инновационные технологии как один из ключевых компонентов повышения качества образования	1319
Сарлыбаева Менсулу Ауезхановна	Интеграция цифровых решений для создания безопасной и поддерживающей образовательной среды	1323
Sarsembekova Aiymgul Khabibullaevna	Platforms and methods used in distance learning of geometry	1328
Сафарян Лариса Викторовна, Рамазанова Айгерим Кельдибекқызы	Использование программируемых роботов RobotMouse, Bee–bot, Botley для развития и обучения детей дошкольного возраста	1333
Сафронова Мария Викторовна, Калимжанова Роза Лаиковна	Стимулирование учебно–творческой активности студентов: методы и результаты	1337
Сахарина Валентина Викторовна	Психолого–педагогическое сопровождение на уроке учащихся с особыми образовательными потребностями	1340
Сергеева Вера Николаевна	Инновационные технологии создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в педагогическом колледже	1343
Синюхина Дарья Афанасьевна, Демисенова Шнар Сапаровна	Обзор методов диагностики и коррекции психолого-педагогической готовности будущих педагогов к работе с младшими школьниками в инклюзивной образовательной среде	1349

Сокольская Ирина Николаевна	Инновационные технологии создания поддерживающей образовательной среды на уроках математики для детей с инвалидностью	1354
Сосновая Наталья Евгеньевна, Байжанова Сауле Аскарбековна	Цифровые технологии как средство развития творческих способностей младших школьников на уроках литературного чтения	1358
Спасибушкина Анна Васильевна	Применение инновационных технологий на уроках биологии с целью развития исследовательских навыков учащихся в рамках реализации воспитательной программы «Біртұтас тәрбие»	1362
Стрымбовская Елена Валерьяновна, Атабаева Людмила Худайбердиевна	Групповая работа как эффективное средство развития творческой активности учащихся с особыми образовательными потребностями	1365
Субботина Валентина Михайловна	Системно–деятельностный подход на уроках в начальных классах	1368
Сулейменова Альбина Сержановна	Образование в эпоху изменений: новые подходы и технологии в казахстане	1373
Султанбекова Жадыра Хамитбековна	Тіл дамыту ұйымдасқан іс–әрекетінде саусақ гимнастикасы арқылы балалардың ұсақ моторикасын дамытудың ерекшелігі	1377
Султанов Дамир Мнайдарович	Влияния кейс–технологий на уроках географии, как средство повышения качества образования	1380
Сұлтыбай Сәуле Сертайқызы, Байшева Альмира Асылханқызы	Ы. Алтынсариннің өнегелі өмірін заманауи цифрлы технологияның қыр –сырын қолдана отырып, сабақта және сабақтан тыс жұмыстарда насихаттау	1383
Сухова Анна Викторовна, Жанбуршинова Гульнар Кадыровна	Многоязычие в цифровом пространстве высшего образования: вызовы и перспективы для Казахстана	1390
Тайгунова Татьяна Владимировна	Оздоровительно – профилактическая работа на занятиях коррекционной ритмикой	1396
Тайжанова Динара Тузельбековна, Алимханов Шукур Фуркатович	Параметрлері бар есептердегі математикалық объектілердің инварианттылығы	1402
Тамбулатов Иван Александрович	Аспекты и направления повышения готовности педагогов к использованию образовательных платформ в профессиональной деятельности	1407

5 СЕКЦИЯ

Таранухина Оксана Игоревна	Модель кейс – менеджмента для управления нейропсихологическим статусом детей с особыми образовательными потребностями на уроках английского языка (cilllesson)	1411
Таскумбаева Жанна Самуратовна	TINKERCAD арқылы оқушыларға 3D модельдеуді үйрету	1415
Таткенова Гульбану Хайдаровна	Педагогикалық мәселе ретінде дарынды оқушыларының тілдік өсуінің түсінігі мен құрылымы	1419
Тендитная Светлана Викторовна	Использование искусственного интеллекта в развитии естественнонаучной грамотности на уроках биологии через практико–ориентированные задания	1423
Ткаченко Татьяна Сергеевна, Безлер Марина Владимировна	Технологии обеспечения безопасности в образовательных учреждениях: инновации и практика	1427
Тлеуова Жанылсын Казтаевна, Баймухаметова Гульнар Бекеновна	Білім беру ұйымдарында қауіпсіздік және қолдаушы білім беру ортасын құрудың инновациялық технологиялары	1433
Tojibayeva Nigora	Linguodidactic foundations of using digital technologies in the formation of written speech skills in English	1437
Топаева Гульнар Файзуллаевна, Мирошник Марина Сергеевна	Тарих сабақтарында инновациялық технологияларды қолдану және оның ерекшеліктері	1441
Торохтий Александра Сергеевна	Применение стратегии «Flipped Classroom» на уроках химии	1446
Трошкина Ольга Викторовна	Дифференциация и индивидуализация обучения как средство эффективности развития потенциала школьника	1449
Трубникова Наталья Ивановна	Мониторинг психологической безопасности обучения как технология профилактики нежелательных явлений в образовательной среде колледжа	1453
Тулегенова Алма Шокаевна	Создание безопасной информационной среды в школе как условие достижения нового качества образования	1456
Туралина Роза Мирамбековна	Жеке тұлғаны тәрбиелеуде цифрлық технологияның алатын орны	1461
Турегельдина Гульбаршин Сапаровна	Қауіпсіз және қолдаушы білім беру ортасын құруға бағытталған тәжірибелерді жүзеге асырудың тиімді жолдары	1465

5 СЕКЦИЯ

Турсуналина Замзагуль Курмангалиевна	Эмоциональная безопасность младших школьников как эффективное условие развития личности детей	1469
Тусова Айгуль Аманжоловна, Захарова Елена Александровна	Создание единого воспитательно–образовательного пространства, направленного на приобщение детей дошкольного возраста к миру книги через использование технологии «Storysack»	1475
Tustikbaev Nurbol Ashimkulovich, Nauatov Serikkhan	Digital transformation in the sports industry	1480
Тюлегенова Мадина Талгатовна, Жанабаева Куляш Серикпаевна	Информационные технологии в образовании	1485
Уртаева Алия Бактыгалиевна	Защита прав несовершеннолетних в Казахстане	1490
Утегенова Динара Сабыровна, Билялова Айтқаш Тулегеновна	Білім беру ұйымдарындағы қауіпсіз және қолдауды жасау үшін инновациялық технологиялары	1495
Халыкова Гаухар Алтаевна	Техникалық кәсіптік оқу орындарында қауіпсіз білім беру ортасын құрудың ерекшеліктері	1500
Хасенова Жанат Омаровна, Сейітхан Айсұлу Бақытжанқызы	Бірініші сынып оқушыларда мәтінді түсініп оқу дағдыларын ана тілі сабақтарында қалыптастыру	1504
Хийсхан Гарифулла	Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасы–қазіргі кездегі модернизациялық процестің жалғасы	1508
Хураскина Галина Сергеевна	Работа классного руководителя для создания безопасной и поддерживающей образовательной среды	1511
Хусайынова Салтанат Жумабаевна, Хамит Айтолқын Жумабаевна	Инновациялық білім беру технологиялары: түрлері, сипаттары	1514
Чаплыгина Елена Владимировна	Инновационные технологии в учебном процессе физического воспитания в образовательных учреждениях	1518
Чумакова Татьяна Николаевна	Методы арт – терапии, как средствоподдержания психоэмоциональной безопасности детей в дошкольной организации	1521
Шайкемелова Бахыт Ермуханбетовна	Білім беру ұйымдарында қауіпсіз және қолдаушы білім беру ортасын құрудың инновациялық технологиялары	1525

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

5 СЕКЦИЯ

Шахназарова Наира Владимировна	Социально–психологическое обучение в создании безопасной образовательной среды	1529
Шегенова Бахыткул Амантаевна	Білім беру ұйымдарында қауіпсіз және қолдаушы білім беру ортасын құрудың инновациялық технологиялары	1532
Шерцер Александр Иванович	Педагогические условия развития исследовательских умений учащихся средствами программирования через использование методики Case study	1535
Шефер Людмила Юрьевна, Алимбаева Айгерим Мейрамхановна	Роль цифровых технологий в создании безопасной образовательной среды на уроках биологии	1542
Шмелёва Ольга Валерьевна, Есеналина Сауле Тукуновна	Конструирование и робототехника в развитие инженерного мышления детей дошкольного возраста	1545
Шолпанбаева Газиза Абуовна, Адилова Жибек Ерулановна	Оқу процесінде инновациялық технологияны қолданудың кейбір ерекшеліктері	1550
Шуакпаева Гульнар Каспаевна	Использование инновационных методов цифрового сопровождения при обучении казахскому языку детей дошкольного возраста	1554
Шубина Ксения Игоревна, Ли Елена Дмитриевна	Эффективность использования интерактивных форм обучения в начальной школе	1558
Шупотаев Сарсен Манабаевич	Развитие волевых качеств спортсменов школьного возраста занимающихся смешанными единоборствами	1562
Шуренбаева Умिताй Темирбай қызы, Аймурзаева Лиза Гулмурзаевна	Дидактикалық ойын технологиялары	1565
Щербина Галия Руслановна, Алиаскарова Камила Галимжановна	Организационные модели и технологии создания инклюзивной образовательной среды в дошкольной организации	1571
Эрке Тілектес Басболакқызы	Білім беру процесіндегі инновациялық тәсілдер	1575
Резолюциясы / резолюция		1578
Содержание 4 секции / 4 секция мазмұны		1584
Содержание 5 секции / 5 секция мазмұны		1589

**«ҚАЗІРГІ ӘЛЕУМЕТТІК МӘДЕНИ ЖӘНЕ ГЕОСАЯСИ НАҚТЫЛЫҚТАҒЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАР –
ТӘРБИЕНІҢ ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ» атты
АЛТЫСАРИН ОҚУЛАРЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ–ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ
МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ
«ЦЕННОСТИ КАК КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ
СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ И ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ»**

Материалдар жинағын
Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай
өңірлік университеті
Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық
институтының
педагогика, психология және арнайы білім
беру кафедрасында теріліп, беттелді

Компьютерлік беттеу:
Жетписбаева А.А., Ермаганбетова А.Б.

Мекен-жай:
110000, Қостанай қ., Байтұрсынов көш. 47
(Пединститут ғимараты, Тәуелсіздік к-сі
118, 626 каб.)
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (ішкі 120).

Пішімі 60*84/18.
Көлемі 100,7 б.т.
Электронды нұсқасы университеттің
ksu.edu.kz сайтында орналастырылған
мамыр, 2025 жыл

Сборник материалов набран и сверстан
кафедрой педагогики, психологии и
специального образования
педагогического института
им. У.Султангазина
Костанайского регионального
университета им. Ахмет Байтұрсынұлы

Компьютерная верстка:
Жетписбаева А.А., Ермаганбетова А.Б.

Адрес:
110000, г. Костанай, ул. Байтұрсынова 47
(корпус Пединститута, ул. Тауелсиздик
118, каб. 626).
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (вн.120)

Формат 60*84/18.
Объем 100,7 п.л.
Электронный вариант размещен на сайте
университета ksu.edu.kz
май 2025 год